

”וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנֹכִי מִבְּקֶשׁ” (לז, טז)

פירש הרה"ק רבי אברהם מסלוניס, בעל יסוד העבודה זי"ע, הדרך לזכות להגיע לקיום 'אנוכי הי' אלוקיך', ולקבלת עול מלכות שמים בשלימות, היא רק על ידי אהבה אחוה ורעות. וזהו שרמז הפסוק 'את אחי' - על ידי אחוה ואחדות, זוכים ל'אנוכי' - כנאמר 'את אחי אנוכי מבקש'.

הרה"ק רבי אברהם מסלוניס

א נקודל'ה

”וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֶל אִשֶׁת אֲדוֹנָיו וְגו' (לט, ח)

לכאורה המילה 'וימאן' מיותרת כאן, כי מספיק מה שכתוב הלאה 'וַיֹּאמֶר וְגו' שיוסף מסביר את שיקוליו וכו', אלא התורה באה ללמד אותנו כלל יסוד להתמודדות מול היצר הרע, שכשהיצר בא לאדם לשדלו לעבירה, אם האדם יתחיל להיכנס איתו לדיאלוג – תמיד היצר יביא לו טענות למה כן להכשילו, לכן דבר ראשון, צריך להגיד 'לא!!!' ליצר הרע, ואחר כך ויאמר, וכך גם כאן יוסף הצדיק דבר ראשון 'וימאן', אח"כ הוא כבר הסביר את שיקוליו.

אגרא דכלה

והשפת אמת מפרש על אותו הדרך ואומר כי עצם היומאן מביא את האדם שיזכה ל'וימאן' זאת אומרת שעצם האמירה של לא! נותן זכות לאדם למצוא טעמים לבחור בטוב.

שפת אמת

וכן אותו דבר מה שאנו אומרים כל יום "אין כאלוקינו ומי כאלוקינו" שלכאורה אם אתה אומר ש'אין כאלוקינו' אז למה אתה שואל "מי כאלוקינו", אלא על אותו הדרך שאם אדם רוצה להתחיל לשאול "מי כאלוקינו" דבר ראשון עליו לדעת בוודאות ש"אין כאלוקינו" שאין עוד מלבדו, ורק אחר כך יכול לפנות לשאלותיו.

ספרים

”לך נא ראה את שלום אחיך” (לז, יד)

יעקב אבינו מלמד אותנו שתמיד צריך להסתכל על הצד הטוב ועל הצד של השלימות בכל אדם "לך נא ראה את שלום אחיך" – תראה את 'שלום' מלשון 'שלימות' אחיך.

תפארת שלמה

”וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ נֹא רֵאֵה אֶת שְׁלוֹם אַחִיךָ, וְאֵת שְׁלוֹם הַצֹּאן, וְהַשְּׂבִי דְבַר” (לז, יד)

רש"י כותב בתחילת הפרשה, שיוסף סיפר לאביו על האחים שלושה דברים: (א) שהם אוכלים אבר מן החי (ב) שבני לאה מזלזלים בבני השפחות וקוראים להם "עבדים". (ג) שהם חשודים על העריות. ומשום כך, מבקש יעקב מיוסף שלושה דברים: "לך נא ראה את שלום אחיך" – בדוק שהם בשלום זה עם זה ולא מזלזלים איש ברעהו (כנגד ההאשמה השניה); "ואת שלום הצאן" – שהצאן שלמים באבריהם ואין אוכלים מהם אבר מן החי (כנגד ההאשמה הראשונה); "והשיבני דבר" – בדוק האם חשודים בעריות, שמצאנו שנקראו בתורה ובחז"ל "דבר", כלשון הכתוב "כי ימצא בה ערוות דבר" (כנגד ההאשמה השלישית).

פרדס יוסף

”וַיִּלְכּוּ אַחֵיו לְרַעוּת אֶת צֹאן אֲבִיהֶם בְּשֹׁכֶם” (לז, יב)

אומר רש"י שלא הלכו אלא לרעות את עצמם, כל אחד מהשבטים סלל לעצמו דרך משלו בעבודת השם כמרומו במילה 'בשכם' שהוא ר"ת ברוך שם כבוד מלכותו, בא יוסף הצדיק ואמר להם שהם צריכים רב מעליהם שיהיו כפופים אליו, וזה מה שיוסף אמר "והנה קמה אלומותכם ותשתחוו לאלומותי" – שאתם גם צריכים רב מעליכם וזה מה שהיה הוויכוח ביניהם.

תפארת שלמה

”וַיֵּשֶׁב אֶל אַחֵיו וַיֹּאמֶר הִילָד אֵינְנוּ וְאֵנִי אֵנִי בְּא' (לז, ל)

וברש"י: אנא אברח מצערו של אבא. עלינו לזכור שגם אנחנו היום במצב של 'הילד איננו' - שיותר מאחד מבניו של אבינו שבשמים פרשו מעולם התורה והיהדות, כל יהודי צריך לחשוב - 'אנא אברח מצערו של אבא' - מה אני עשיתי בכדי להוריד מצערו של אבינו שבשמים, וכדי לנסות ולהשיבם אל צור מחצבתם?

תולדות הרשב"ז

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

בס"ד
"לך נא ראה את שלום אחיך.. וימצאו איש ויאמר לו מה
תבקש ויאמר לו את אחי אנכי מבקש" (לז, יד-טו)

ידוע הסיפור של ר' יוסי ואליהו נביא שר' יוסי נכנס לחורבה בצידי הדרך כדי להתפלל ואליהו הנביא חיכה לו בחוץ ושאל אותו למה הוא נכנס לחרבה, ענה לו ר' יוסי שהוא נכנס להתפלל, אמר לו אליהו הנביא ש'יהיה לך להתפלל בדרך'. כתוב שכשלאדם יש צער עקב צרה מסוימת, צריך הוא להתבונן ולהצטער בצער השכינה וכך יעבור גם לו צרתו, הצדיק צריך להתפלל על צרתם של היהודים ולא רק על צרתה של השכינה, וזה מה שאמר אליהו הנביא לר' יוסי "היה לך להתפלל בדרך" "בדרך" – על זה שהיהודים בגלות ולא רק על צער השכינה, וזה גם מה שאמר יעקב ליוסף "לך נא ראה את שלום אחיך" – לך תראה את הטובה של אחיך ולהתפלל עליהם ולשלומם, וממשיך הפסוק "וימצאו איש ויאמר לו מה תבקש" – על מה אתה מתפלל על השכינה או על אחיך, ענה לו יוסף "את אחי אנכי מבקש". וזה גם מה שהיה אצל נדב ואביהוא שבעיקר התעסקו "בקרבתם לפני ה'", בתפילתם על צער השכינה ולכן לא זכו.

תפארת שלמה

"ויוסף הורד מצרימה" (לט, א)

אומר רש"י כדי לסמוך מעשה אשתו של פוטיפר למעשה תמר לומר לך מה זו לשם שמים אף זו לשם שמים... תמר ידעה שמזרעה עתיד לצאת דוד המלך ע"ה, וגם אשת פוטיפר ידעה שעתידיים לצאת מזרעה אפרים ומנשה, שאמנם היו בניה של אסנת בתה שנישאה ליוסף. ולכאורה אם באמת שניהם התכוונו לשם שמים, מדוע תמר זכתה ואשת פוטיפר לא? אלא אדם צריך לדעת שכשמתכוון לעשות דבר 'לשם שמים', הכוונה בזה שגם אם לא יצליח לו הוא יידע שגם זה משמים, ובזה האדם נבחן כשרוצה לעשות לשם שמים ולא הולך לו. אשת פוטיפר שראתה שלא מצליחה ויוסף ברח החוצה אמרה, גם לי גם לך לא יהיה, וקברה אותו עמוק בבית הסוהר כך שלא יוכל לעולם להתחתן... משא"כ תמר ברגע שתפסוה ויהודה אמר 'הוציאוהו ותישרף' הסכימה ליפול לתוך כבשן האש ובלבד שלא להלבין את פניו, למה? כי היא התכוונה באמת לשם שמים. אמנם עשתה גם השתדלות ולכן שלחה לו את הרמזים, אך כוונתה הייתה בכל המהלך לשם שמים – כלומר לפי הסיבות ואיך שה' מכוון אותה...

כ"ק אדמו"ר מספינקא שליט"א

"וירא שר האופים כי טוב פתרו" ... (מ, טז)

שאלו לרבי מאיר שלום מפוריסוב: מה ראה יוסף לפתור חלומו של שר המשקים לטובה ושל שר האופים לרעה? השיב: סיפורו של שר המשקים הכיל רק מפעלות ה': גפן שעלתה כפורחת, אשכולות בשלים ונץ עולה. בעוד שחלומו של שר האופים התבסס רק על כוחי ועוצם ידי: סלים ומיני מאפה מעשה ידי אדם. חלום כזה איננו מבשר טובות...

רבי מאיר שלום מפוריסוב

אזיס ווארט

"ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח" (לט, ב)

ברור הוא מאליו, שמאחר והקב"ה היה עם יוסף, הוא זכה להיות איש מצליח והברכה שרתה במעשה ידיו, ובשל כך הוא זכה למצוא חן בעיני אדוניו פוטיפר. אולם משמעות נוספת טמונה בכתוב, שאותה נבין לפי מה שאומרים העולם בשם ה'חפץ חיים', שהנה יש לשאול על נוסח ברכת החדש; מדוע מבקשים בברכת החדש פעמיים על יראת שמים, בפעם הראשונה: "חיים של יראת שמים ויראת חטא", ולאחר מכן "חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים"? אלא, שלאחר הבקשה הראשונה של יראת שמים, אנו מוסיפים ומבקשים: "חיים של עושר וכבוד", ומי שרוצה עושר, חייב לחזור ולבקש שוב ושוב שיזכה ליראת שמים! לפי זה הסבר הפסוק הוא, שלמרות היות יוסף "איש מצליח", לא גרע הדבר מיראת השמים שבו, אלא אדרבה, "ויהי ה' את יוסף" כפי שמבאר רש"י שם שהשם היה שגור בפיו תדיר.

לאור הנר

"וישלנו אתו הברה והבור רק אין בו מים...וישבו לאכול לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט" (לז, כד-כה)

יהודי שמרגיש שהוא נמצא במצב שבור מאד ואין לו פרנסה או שנמצא בצרה מסוימת "וישליכו אתו הברה והבור ריק אין בו מים" אומרת לו התורה "וישבו לאכול לחם" – תתיישב ללמוד תורה ככתוב במדרש 'תורה נמשלה ללחם', "וישאו עיניהם" – ותתפלל להקב"ה שיושיעך "ויראו" – ואתה תראה שהישועה תגיעה מעצמה "וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט".

בדרך רמז